

Motion till riksdagen 2008/09:Fi21

av **Mona Sahlin m.fl. (s)**
med anledning av prop. 2008/09:99

2009 års proposition om vårtilläggsbudget

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår förslaget om att bemyndiga regeringen att under 2009 besluta om att avyttra samtliga aktier i Nord Pool ASA eller avveckla bolaget.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen löpande ska följa utvecklingen inom Försäkringskassan och vid behov återkomma till riksdagen med förslag om ökade resurser.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen löpande ska följa utvecklingen inom polisorganisationen och återkomma till riksdagen med förslag om ökade resurser.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behov av ökade statsbidrag till kommunerna redan 2009 och om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag om detta.
5. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen i tilläggsbudgeten enligt uppställning:

Tilläggsbudget för 2009. Avvikelse från regeringen

Tusental kronor

Utgifts- område	Anslag	2009
1	Rikets styrelse	-136 700
	3:1 Sametinget	+5 000
	4:1 Regeringskansliet m.m.	-141 700
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	+685
	1:8 Bidrag till psykiatri	+685
20	Allmän miljö- och naturvård	+6 000
	1:4 Sanering och återställande av förorenade områden	+6 000
Avvikelse från regeringen		-130 015

Fel! Okänt namn på

Motivering

Nej till avyttring av aktier i Nord Pool ASA

Regeringen föreslår att samtliga aktier i Nord Pool ASA ska avyttras, eller att bolaget ska avvecklas. Vi menar att den nordiska elbörsen är en del av den grundläggande samhällsliga infrastrukturen och bör kvarstå i statlig ägo. Därför föreslår vi ett nej till detta bemyndigande.

UO1	3:1	Sametinget	+5 000
-----	-----	------------	--------

Regeringen motiverar i tilläggsbudgetpropositionen inte varför den minskar anslaget till Sametinget med 5 miljoner kronor eller vilka konsekvenser detta förslag får. Vi menar att det är oerhört viktigt att projekteringen av byggnationen av det nya Sametinget kommer i gång under 2009, och vi vill därför inte dra in några resurser ifrån detta projekt i detta läge. Därför föreslår vi att Sametinget får behålla dessa 5 miljoner kronor under 2009.

UO1	4:1	Regeringskansliet	-141 700
-----	-----	-------------------	----------

Regeringen har vid ett flertal tillfällen skjutit till betydande resurser till Regeringskansliet. Även i denna tilläggsbudget föreslås Regeringskansliet få ytterligare resurser. Totalt sett har regeringen höjt RK-anslaget från 5,4 miljarder kronor 2006 till 7,1 miljarder kronor 2009. Det är en höjning med 1,7 miljarder kronor (drygt 40 %). Ofta har regeringen motiverat ökade anslag med 2009 års ordförandeskap, men för att det ska vara ett hållbart argument behöver regeringen motivera varför 2009 års ordförandeskap ska kosta betydligt mer än 2001 års ordförandeskap. Då fick Regeringskansliet totalt sett 835 miljoner kronor mer för att hantera ordförandeskapet 2000 och 2001 (dvs. i snitt en höjning med drygt 400 miljoner kronor per år). Nu har Regeringskansliets anslag höjts med 1,7 miljarder kronor.

Vi menar att Regeringskansliet bör klara av att finansiera t.ex. ökade utredningsbehov, nya finansmarknadskommittéer och liknande inom Regeringskansliets redan befintliga ram, och avvisar därför regeringens tillskott till Regeringskansliet på tilläggsbudgeten.

UO3	1:1	Skatteverket	0
-----	-----	--------------	---

Regeringen föreslår en ökning av anslaget till Skatteverket för att hantera ökad administration kring regeringens nya regler för skatteavdrag för hushållsnära tjänster och ROT-avdraget. Då vi har ett alternativt förslag till ROT-avdrag bedömer vi att dessa resurser inte behövs.

Däremot föreslår vi i vår vårbudgetmotion ett brett program mot skattefusk, och föreslår att dessa 30 miljoner kronor tillförs Skatteverket på tilläggsbudgeten för 2009, men att de används för att förverkliga tiopunktsprogrammet mot skattefusk i stället. Se programmet i sin helhet nedan.

Fel! Okänt namn på

Ett tiopunktsprogram mot skattefusk:

1. Sverige måste visa en tydlig vilja att prioritera, leda och samordna kampen mot ekobrott och skattefusk i Europa. Brottsligheten drivs i hög grad av ekonomiska motiv, och olika former av försvårande av dess hantering av brottspengar är därför viktiga. Genom olika samarbetskonstellationer (Norden, OECD och G 20) kan Sverige och Sverige som ordförandeland i EU se till att skatteparadisen tvingas till skatteavtal omedelbart och att deras skadliga skattekonkurrens avvecklas.

2. I arbetslinjen ingår att förvärvsarbetet representerar vita inkomster, dvs. inkomster som deklarerats och beskattas. Svartjobb och skattefusk skapar osund konkurrens och göder ekonomisk brottslighet. Den grova organiserade brottsligheten sysslar både med ekonomisk och ”vanlig” brottslighet. Mynigheter som Skatteverket och Försäkringskassan spelar en viktig roll i den bredare bekämpning av organiserad brottslighet som i dag pågår. För att stärka skattemoralen, bekämpa den organiserade brottsligheten och öka statsinkomsterna vill vi i tilläggsbudgeten tillföra Skatteverket 30 miljoner kronor.

3. Mot bakgrund av den pågående finanskrisen blir en annan prioriterad uppgift för Sverige som ordförandeland i EU att snabbt se till att inrätta en finansiell tillsynsmyndighet på EU-nivå som ett komplement till de nationella tillsynsmyndigheterna. Den ska vara ett fristående EU-organ och obundet av vilken valuta medlemsländerna har. Vi menar att samma finansiella regelverk så långt det är praktiskt möjligt ska omfatta alla EU-länder. Kryphålen måste elimineras och samordningen måste underlättas. De delar av finansmarknaden som i dag har en svag reglering måste få en adekvat reglering.

4. Samtidigt som den europeiska tillsynen byggs upp måste vi fortsätta att utveckla den nationella. Vi föreslår att Finansinspektionen (FI) tillförs resurser för att säkerställa att Finansinspektionen under de kommande åren kan genomföra sitt grundläggande uppdrag som omfattar tillsyn, reglering och tillståndsgivning inom den finansiella sektorn. I detta uppdrag ligger också att Finansinspektionen samordnar penningtvättsbekämpningen och följer genomförandet av EU:s tredje penningtvättsdirektiv. Även Finanspolisen (Fipo) bör inom ramen för 2010 tillföras ytterligare resurser.

5. Som ordförandeland ska Sverige ta förnyade initiativ för att samtliga stater inom EU och Europa ska omfattas av sparandedirektivets informationsplikt och för att direktivet även ska gälla för juridiska personer. Sparandedirektivet innebär att privatpersoners ränteinkomster ska beskattas i de länder där personen är bosatt, och inte där pengarna är placerade. I dag omfattas dock inte alla länder i EU av informationsutbytet, och inte heller alla juridiska personer. Europeiska stater med nära förbindelser till EU som t.ex. Schweiz och de olika europeiska ministaterna ska också tas med i initiativet.

6. Skatteverket har och har haft en rad olika branschprojekt mot skattefusk. Personalliggare har visat sig vara ett verksamt instrument. Därför kräver vi att alla relevanta branscher och företag bör omfattas av kravet på personalliggare

Fel! Okänt namn på

och dessutom bli tillgängliga för oannonserade besök från Skatteverket, efter mönster från vad som i dag gäller inom frisörs- och restaurangbranscherna. Vi vill i första hand gå vidare med bygg-, taxi- och tvätteribranscherna.

7. Låt arbetsgivare varje månad redovisa den skatt de betalar in för sina anställda per individ, i stället för i en klumpsumma. Det skulle underlätta för Skatteverket att upptäcka om arbetsgivaren betalar in för lite i skatt.

8. Vi vill pröva möjligheten att låta huvudentreprenören göras ytterst ansvarig för underentreprenörernas skatte- och arbetsgivaravgiftsinbetalning, dvs. han eller hon blir betalningsskyldig om skatt och arbetsgivaravgifter ej erlagts av dessa. Inom städbranschen har olika brottshärvor byggts på falska, skattefus-kande underentreprenörer som inte sällan haft svart arbetskraft anställd parallellt med den vita i det ”rena” moderbolaget. Vi vill därför också ha en starkare kontroll av anbudsgivarna och kvalitetssäkring av anbudena i samband med offentlig upphandling. Ohederlig konkurrens genom underbud ska elimineras från marknaden.

9. Skatteverket har under tre år samverkat med taxibranschen för att sanera bort fusk. För att framgångsrikt slutföra det arbetet behövs redovisningscentraler till vilka köruppdragen och ersättningarna rapporteras. Dagens beställningscentraler kan sköta denna funktion för de åkare som är anslutna till sådana (75 % av branschen). Övriga åkare får medverka till att skapa företag med denna servicefunktion eller hitta en beställningscentral att ansluta sig till. Alla taxiföretag ska kunna kontrolleras utifrån ett likvärdigt underlag. Krav på anslutning till redovisningscentral skrivs in som villkor för taxitillstånd. Precis som i fråga om certifierade kassaregister ska en övergångsperiod förbereda införandet.

10. Sekretesslagstiftningen behöver ändras för att underlätta informationsutbyte och kommunikation mellan myndigheter vid grov brottslighet. Skatteverkets skattebrottsenhet måste vid grov brottslighet ges möjlighet att lämna underrättelseinformation till de myndigheter som kan stoppa vidare brottslighet. Skattebrottsenheten måste också ges möjlighet att svara på förfrågningar från andra myndigheter om uppgifter ur skattedatabasen samt tillåtas kommunicera på elektronisk väg utanför myndighetens interna system t.ex. med Ekobrottsmyndigheten och polismyndigheter.

UO4	1:1	Polisorganisationen	0
-----	-----	---------------------	---

Underskottet i rättsväsendet uppgår i år enligt regeringen till gigantiska 1,4 miljarder kronor. Än värre ser det ut de kommande åren enligt de prognoser myndigheterna har lämnat in till regeringen. Trots denna allvarliga utveckling vidtar regeringen inga åtgärder. Rättsväsendet brottas med stora ekonomiska problem och behöver effektiviseras – men för att kunna göra det behövs bidrag till denna omställning.

Regeringen föreslår på tilläggsbudgeten ett mindre tillskott till polisorganisationen; men det hade behövts ett större tillskott till polisen och därutöver

Fel! Okänt namn på

ökade resurser även till de andra delarna av rättskedjan, precis som vi socialdemokrater föreslog i höstens budgetmotion. Effekten av regeringens politik kommer att bli betydande besparingar i polisens verksamhet och färre rättegångar, vilket i sin tur leder till att brottsoffer blir lidande.

I denna tilläggsbudgetmotion har vi inte formella möjligheter att lägga fram förslag om mer resurser till rättsväsendet än det begränsade tillskott på 150 miljoner kronor som den borgerliga regeringen föreslagit. Det är djupt olyckligt att regeringen inte tar situationen i rättsväsendet på allvar. Vi menar att regeringen måste göra en förnyad bedömning och återkomma till riksdagen med förslag som tar rättsväsendet från underskott till ekonomisk balans. Vi vill bl.a. se en tydlig satsning på kampen mot den ekonomiska brottsligheten. Detta föreslår vi ges regeringen till känna.

UO9	1:8	Bidrag till psykiatri	+685
-----	-----	-----------------------	------

Regeringen föreslår att 7,5 nya högskoleplatser ska finansieras med en minskning av psykiatrisatsningen. Denna finansiering vill vi avvisa.

UO10	2:1	Försäkringskassan	0
------	-----	-------------------	---

Situationen på Försäkringskassan är mycket besvärlig. Människor får vänta orimligt länge på sina pengar, personalen mår dåligt och rättssäkerheten är hotad. Enligt Statskontoret beror detta på minskade anslag kombinerat med omorganisation och ändrade regler. Regeringen bär ett tungt ansvar för den uppkomna situationen.

Försäkringskassan har begärt ett ökat anslag för 2009 på 600 miljoner kronor och ett tillfälligt anslag på drygt 350 miljoner kronor för engångskostnader. Regeringen föreslår nu att Försäkringskassan får 600 miljoner kronor 2009. Det finns skäl att ifrågasätta om detta kommer att räcka. Vi menar att regeringen måste följa utvecklingen inom Försäkringskassan noga och återkomma till riksdagen med förslag om ökade resurser vid behov. Detta föreslår vi att riksdagen ger regeringen till känna.

UO20	1:4	Sanering och återställande av förorenade områden	+6 000
------	-----	--	--------

Regeringen föreslår att 6 miljoner kronor flyttas från detta anslag för att finansiera ökade resurser till Regeringskansliet. Vi socialdemokrater säger nej till regeringens ökning av resurserna till Regeringskansliet, och således även till finansieringen av den. Dessa miljoner behövs för att sanera och återställa förorenade områden i Sverige.

UO25	1:4	Tillfälligt konjunkturstöd till kommuner m.m.	0
------	-----	---	---

Regeringen föreslår i vårtilläggsbudgetpropositionen att kommuner och landsting ska få ett extra tillfälligt konjunkturstöd 2010, som ska betalas ut i december 2009. Regeringen avsätter därmed inga extra resurser till kommuner och landsting för 2009, och endast 7 miljarder kronor 2010.

Enligt regeringens egen expertmyndighet Konjunkturinstitutet krävs det ett tillskott till kommunerna på minst 3 miljarder kronor 2009 och minst 11 miljarder kronor 2010 – dvs. totalt 14 miljarder kronor i höjda statsbidrag och

Fel! Okänt namn på

lägre arbetsgivaravgifter – för att kommuner och landsting ska kunna upprätthålla sysselsättningen. Konjunkturinstitutets bedömning är att regeringens förslag riskerar att leda till att mellan 10 000 och 15 000 personer sägs upp inom välfärden.

Vi menar därför att regeringens förslag är helt otillräckligt. Kommuner och landsting behöver få extra resurser som får användas i år, och tillskottet behöver vara större än det regeringen har föreslagit för 2010. Riksdagen bör därför tillkännage för regeringen sin mening om detta och uppmana regeringen att återkomma med ett förslag om ytterligare resurser till kommuner och landsting.

Stockholm den 4 maj 2009

Mona Sahlin (s)

Sven-Erik Österberg (s)

Kristina Zakrisson (s)

Berit Andnor (s)

Lars Johansson (s)

Carina Moberg (s)

Anders Karlsson (s)

Ylva Johansson (s)

Marie Granlund (s)

Anders Ygeman (s)

Berit Högman (s)

Leif Jakobsson (s)

Tone Tingsgård (s)

Thomas Östros (s)

Thomas Bodström (s)

Urban Ahlin (s)

Veronica Palm (s)

Leif Pagrotsky (s)

Lena Hallengren (s)

Tomas Eneroth (s)

Susanne Eberstein (s)